

K. d. 305
g. g.

123

Pravila

„dobrovoljnog društva za spasavanje“

u Zagrebu.

Ime i sjedište društva.

§ 1.

Ime je društvu «Dobrovoljno društvo za spasavanje u Zagrebu», a sjedište mu je slob. i kr. glavni grad Zagreb.

Svrha društva.

§ 2.

Svrha je društvu, da već postojeće, budi po kr. zem. vladi, budi po općini ili privatnicima organizovano pružanje pomoći kod nezgoda svake vrsti podupire i upotpuni stalnom službom po danu i po noći.

Sretstva za postignuće svrhe.

§ 3.

Da se svrha društva postigne poradić će društvo:

a) da se ustroje vlastite ~~zdravstvene~~ postaje ~~za~~ ~~svrhu~~ pružanja prve ~~brze~~ pomoći kod nezgoda svake vrsti na ulicama i cestama, u tvornicama, javnim zgradama, na zabavnim mjestima, prigodom velikih svečanostnih ophoda i t. d. a na zahtijev i u privatnim kućama ako je pogibelj u odgodi, zatim kod epidemija, u slučaju mobilizacije ili rata, u slob. i kr. gradu Zagrebu i njegovoj najbližoj okolini.

U ovim ~~zdravstvenim~~ postajama obavljat će stalnu službu po danu i po noći namješteni liječnici sa podređenim zdravstvenim osobljem.

Kola za prijevoz i nosiljke, te potrebni povoji, instrumentariji, lijekovi i osvježujuća sretstva bit će na zdravstvenim postajama vazda u pripremi.

U privatnim stanovima pružat će brzu i prvu pomoć samo na zahtijev, kad je pogibelj u odvlaci, naročito kod zamašnih krvarenja, teških opekline, pokušaja samoubojstva, otrovanja, pogibelji ugušenja i u sličnim slučajevima.

Strogo je zabranjeno društvenim funkcionarima davati liječničke savjete glede bolesti svake vrsti, koje bi tražili kronički bolesni, ili oni, kojima ozlede nijesu netom zadane. Takovi se imadu vazda uputiti na liječnika — bez da mu se ime označi — pri čemu se imade izbjegavati svako ispitivanje bolesti i svako raspravljanje, nu treba im na izrični zahtijev po mogućnosti pomoći, da dobiju čim prije liječnika;

ARHIV HRVATSKE
ZAGREB

b) u svrhu pouke dijelit će društvo besplatno po zaključku upravnoga vijeća tiskopise, koji će upućivati općinstvo, kako se treba vladati u slučaju nezgoda.

Priredjivat će besplatna i javna predavanja o pružanju prve pomoći ~~i o sličnim po zdravstvo važnim predmetima;~~

c) odnošaj društva toli prema uredovnoj zdravstvenoj službi u gradu Zagrebu, koli i unutarne te vanjske službene dužnosti, uniforme, opreme, embleme, pečat i nagrade članova, uredit će se posebnim provedbenim propisom, službovnikom i naptkom uz prethodno odobrenje istih po nadležnim oblastima.

Dohotci društva.

§ 4.

Dohotci društva jesu:

- a) dohotci društvene glavnice, koja se stvara od članarina u § 7. a, b i c označenih članova;
- b) godišnji prinosi redovitih i prinosnika članova označeni u § 7. d i e;
- c) darovi i zapisi u koliko im nije po darovatelju ili zapisatelju svrha opredijeljena;
- d) dobrovoljni prinosi sabrani dozvolom nadležne oblasti;
- e) dohotci dobrotvornih lutrija, dozvoljenih po nadležnoj oblasti i
- f) dohotci dobrotvornih zabava i svečanosti, što će ih priredjivati društvo.

Imetak društva.

§ 5.

Imetak društva sačinjava:

- a) društvena glavnica, bila ova vrijednosni papiri ili u novčanim zavodima uloženi novac, ili opet nekretnine stečene ~~zakladnom imovinom ili drugim kojim načinom (§ 4. c, d);~~ *u dohodaka označenih u § 4.*
- b) savkolik fundus instructus društva.

Članovi društva.

§ 6.

Članovi društva mogu biti muškarci i žene, te jurističke osobe. Potonje mogu biti samo zakladatelji ili utemeljitelji.

§ 7.

Članovi društva jesu:

- a) zakladatelji, koji jednom za uvijek uplate 1000 K.
  - b) utemeljitelji, koji jednom za uvijek uplate 500 K.
  - c) promicatelji, koji jednom za uvijek uplate 300 K.
- Članovi pod a, b, c mogu članarinu uplatiti i u 10 jednakih mjesečnih obroka. Prestane li ovakav član uplaćivati svoju članarinu, (§ 10. b.), to se uplaćeni iznos smatra darom društvu.
- d) redoviti, koji plaćaju godišnju članarinu od 12 K.
  - e) podupirajući, koji plaćaju godišnji prinos od 6 K.

f) začasni, koji mogu biti i inozemci. Izmedju ovih imenuje upravno vijeće dopisujuće članove društva.

Prava članova.

§ 8.

Prava članova jesu:

Pravo izbora i odlučujućeg glasa na glavnim skupštinama imaju:

- a) zakladatelji sa deset glasova,
- b) utemeljitelji sa pet glasova,
- c) promicatelji sa tri glasa,
- d) redoviti članovi sa jednim glasom.
- e) začasni članovi imaju pravo savjetujućeg glasa.

Članovi imaju pravo, da nose društveni znak kod svečanih zgoda društva. Osobite počasne znakove nose samo oni članovi, koji ih za odlična svoja djela dobivaju po zaključku upravnoga vijeća.

Pobliže propise o nošenju znakova i uniforme društvenih namještenika uredit će posebni službovnik.

Dužnosti članova.

§ 9.

Dužnosti članova jesu:

a) uplatiti u § 7. a, b, c, d, e, ustanovljene članarine.

Svi članovi dužni su promicati društvenu svrhu i pokoravati se zaključcima glavne skupštine i upravnoga vijeća.

Prestanak članstva.

§ 10.

Članom društva prestaje biti onaj:

- a) koji dobrovoljno istupa, a svoj istup najkasnije do 1. prosinca najavi (redovni i podupirajući),
- b) koji ne uplati godišnji prinos do redovite glavne skupštine ili prestane uplaćivati obroke članarine kroz tri mjeseca (zakladatelj, utemeljitelj, promicatelj),
- c) kojega isključi upravno vijeće s razloga, što se nije držao pravila, službovnika, propisnika i napatka, ili što je svojim ponašanjem škodio ugledu i svrsi društva.

Protiv isključenja pristaje isključenomu priziv na glavnu skupštinu.

Upravno vijeće.

§ 11.

Društvene poslove vodi besplatno upravno vijeće, koje sastoji od 12 lica, a izabire ga glavna skupština za vrijeme od 3 godine izmedju članova sa pravom odlučujućeg glasa.

U upravno vijeće ima se izabrati jedan doktor sveukup. liječništva, koji je nadzorni liječnik društva, i opet jedan odvjetnik, koji je društveni pravni savjetnik.

Upravno vijeće bira izmedju sebe predsjednika, potpredsjednika, tajnika i blagajnika. Za ove se ne može izabrati gorespomenuti nadzorni liječnik i pravni savjetnik društva.

Predsjednik, tajnik, blagajnik, nadzorni liječnik i pravni savjetnik sačinjavaju eksekutivni odbor društva.

Mjesto istupivšega ili umrvšega člana uprav. vijeća za vrijeme njegove funkcije, popunjuje uprav. vijeće do naredne glavne skupštine između članova sa pravom odlučujućeg glasa koopcijom po vlastitom uvjerenju.

Sjednice upravnoga vijeća drže se barem svakoga drugoga mjeseca, a prema potrebi i češće. Sazivlje ih predsjednik.

Na pismeni zahtjev barem šestorice članova uprav. vijeća, ima predsjednik sazvati sjednicu uprav. vijeća u roku od 8 dana.

Zaključci upravnoga vijeća stvaraju se većinom glasova, a za valjanost zaključaka mora da budu osim predsjednika i nadzornog liječnika, prisutna barem još četvorica upravnoga vijeća.

§ 12.

Upravno vijeće bira između članova posebne pododbore za provedbu zadataka društva, koji se tečajem vremena ukažu. U svakom pododboru ima biti po jedan član upravnoga vijeća. Svaki si pododbor bira između sebe pročelnika i izvjestitelja.

§ 13.

Vještake i članove sa savjetujućim glasom (§ 7. f. § 8. e) imade upravno vijeće vazda saslušati.

§ 14.

Upravno vijeće stavlja glavnoj skupštini predloge, provadja njene zaključke, predlaže zaključne račune i proračun za slijedeću godinu te izvješćuje o svim događajima društvenoga djelovanja.

§ 15.

Upravno vijeće namiješta i otpušta zdravstveno osoblje, određuje plaću ovomu i daje mu naputke.

Predsjednik.

§ 16.

Predsjednik zastupa društvo prama vani. Sazivlje sjednice upravnoga vijeća i glavne skupštine, kojima predsjedja; odlučuje svojim glasom, kad se pri stvaranju zaključaka glavne skupštine ili upravnoga vijeća glasovi na jednako podijele. te doznačuje isplatu svih društvenih izdataka.

Zapriječenog predsjednika zamijenjuje u svim pravima i dužnostima potpredsjednik.

Spise i oglase društva potpisuje predsjednik te tajnik i nadzorni liječnik ili pravni savjetnik.

Tajnik.

§ 17.

Tajnik sastavlja društvene spise i upravlja društvenom pismohranom.

Vodi zapisnike glavnih skupština i sjednica upravnoga vijeća.

Potpisuje uz predsjednika i nadzornog liječnika ili pravnog savjetnika društvene otpравke i zapisnike glav. skupština i sjednica upravnog vijeća. Vodi inventar fundus instructusa i imenik članova.

Blagajnik.

§ 18.

Blagajničke poslove društva vodi blagajnik pod nadzorom upravnoga vijeća. On prima članarine i ine društvene dohotke, brine se, da članarine točno uplaćene budu, isplaćuje po predsjedniku doznačene izdatke. Vodi blagajničke knjige, te imade svakoga četvrtgodišta izvijestiti upravnomu vijeću o stanju blagajne i cijeloj društvenoj imovini, te položiti točan račun glavnoj skupštini za cijelu godinu.

Nadzorni liječnik.

§ 19.

Nadzorni liječnik brine se za uzdržavanje i umnažanje zdravstvenoga fundus instructusa društvenoga, te nadzire zdravstvene postaje.

O svemu tomu dužan je upravnomu vijeću podnašati predloge i izvještaje.

Pravni savjetnik.

§ 20

Pravni savjetnik obavlja na zaključak upravnog vijeća sve pravne poslove društva, o kojima je dužan uprav. vijeću podnašati izvještaj.

Glavna skupština.

§ 21.

Glavna skupština je redovita ili izvanredna.

Redovita glavna skupština ima se držati svake godine najkašnje u mjesecu ožujku.

Izvanredna se skupština ima sazvati u najduljem roku od 8 dana, ako to najmanje jedna četvrtina članova sa odlučujućim glasom zahtijeva pismenom podneskom, u kojem je predmet rasprave označen, ili na zaključak upravnoga vijeća.

Redovite i izvanredne glav. skupštine sazivlje upravno vijeće.

Glavna se skupština sazivlje putem »Narodnih Novina« i po mogućnosti putem drugih zagrebačkih dnevnika barem 8 dana prije održavanja. U poziv za glav. skupštinu imadu se uvrstiti sve točke dnevnoga reda.

§ 22.

Da glav. skupština može pravovaljano zaključivati, mora da je na istoj zastupano najmanje 60 glasova (§ 8. a, b, c, i d.)

§ 23.

Predlozi članova imadu se barem 3 dana prije glavne skupštine pismeno uručiti uprav. vijeću.

§ 24.

Nije li se na prvi poziv sastalo toliko članova, koji predstavljaju 60 glasova, ima se unutar slijedećih

8 dana raspisati novi rok za glav. skupštinu s istim dnevnim redom, koja se ima održavati najkašnje unutar 14 dana. Ova je vlasna valjana zaključivati bez obzira na broj prisutnih članova, odnosno zastupljenih glasova.

§ 25.

Zaključci glavne skupštine stvaraju se većinom glasova. Ako su glasovi raspoloženi, odlučuje predsjednik.

Djelokrug glavne skupštine.

§ 26.

Glavna skupština

a) riješava izvještaje upravnoga vijeća o njegovom radu minule godine i odobrava proračun za slijedeću godinu. Za ispitivanje blagajničkih računa i cijeloga imovinskoga stanja društvenoga bira glavna skupština apsolutnom većinom glasova dva pregledača računa (revizora) za vrijeme od 3 godine. Pregledači računa ne mogu biti članovi upravnoga vijeća. Na temelju njihovoga izvještaja zaključuje glavna skupština o podijeljenju absolutorija upravnom vijeću.

b) raspravlja o predlozima upravnoga vijeća i članova, prima ih ili zabacuje.

c) bira članove upravnoga vijeća za vrijeme od 3 godine. Ako su glasovi raspoloženi, odlučuje žrijeb.

d) imenuje na predlog upravnog vijeća za ovo društvo osobito zaslužne osobe začasnim članovima,

e) odlučuje glede načina uložanja društvene glavnice, određuje svrhe darovima ili zapisima namijenjenim društvu, ako svrhe ovih darovatelj ili zapisatelj odredio nije.

f) mijenja pravila.

g) zaključuje o razlazu društva, a to samo onda, ako je u skupštini najmanje polovina glasova zastupana.

h) riješava prizive isključenih članova.

Obranički sud.

§ 27.

Razmirice članova iz društvenih odnošaja, nastale između njih samih ili između njih i upravnog odbora, rješava obranički sud. Svaka stranka imenuje po dva obranika između društvenih članova s odlučujućim glasom, a ovi biraju petoga kao pročelnika; ako se u tom ne slože odlučuje žrijeb među onima, koji su predloženi. Ako je jedna stranka upravni odbor, onda ne mogu članovi upravnog odbora biti obranici.

Obranički sud odlučuje apsolutnom većinom, a protiv njegove odluke ne ima mjesta nikakovu prizivu.

Prestanak društva.

§ 28.

Društvo prestaje:

a) ako to zaključi glavna skupština, na kojoj je zastupana barem polovina društvenih glasova.

b) ako društvo raspusti nadležna oblast.

Glavna skupština, koja je zaključila razlaz društva imade društvenu imovinu nakon naplate eventualnih društvenih dugova darovati jednomu ili više humanitarnih društvu slob. i kr. glav. grada Zagreba, i to u prvom redu onomu društvu, kojemu je svrha ista ili slična ovome društvu.

Ako glavna skupština, koja je zaključila razlaz društva, nije glede društvene imovine ništa raspoložila, ili ako društvo raspusti nadležna oblast, ima se preostala, nakon naplate eventualnih društvenih dugova, društvena imovina predati slob. i kr. glav. gradu Zagrebu, da ju upotrebi u zdravstvene svrhe istoga grada.

U Zagrebu, 11. novembra 1909.

Privremeni odbor »Dobrovoljnog društva za spasavanje« u Zagrebu.

Predsjednik:

Tajnik:

E. Lamovski

*Milan
Figatner*

*Iva su prave potvrđene nared,
ka-žem ulende avl. XII (1909) 666-77.*

ARHIV HRVATSKE
ZAGREB